

Divadlo ABC, sezona 2002-2003

Yasmina Reza

Třikrát život

Překlad Renata Vejdovcová

Inscenační úprava Pavlína Morávková a Milan Schejbal

Osoby:

Inez

Soňa

Hubert

Henri

(všichni mezi 40 a 50 lety)

Večer. Obývací pokoj.

Pokoj je tak nekonkrétní, jak je to možné. Žádné stěny, žádné dveře: jako by se otvíral shora. Důležitá je p ř e d s t a v a obývacího pokoje.

Soňa sedí v županu u stolku a studuje nějaké spisy. Přichází Henri.

Henri: Chce sušenku.

Soňa: Zrovna si vyčistil zuby.

Henri: Ted' ale chce sušenku.

Soňa: Dobře ví, že v posteli se sušenky nejedí.

Henri: Tak jdi a řekni mu to.

Soňa: Proč jsi mu to neřekl ty?

Henri: Protože já nevím, že v posteli se sušenky nejedí.

Soňa: Ty nevíš, že se v posteli nejedí sušenky? V posteli se nikdy nejedly sušenky, v posteli se nikdy nejedlo nic sladkého.

(Odchází. Krátká pauza. Je slyšet plakat dítě. Soňa se vrací.)

Henri: Co se mu stalo?

Soňa: Chce sušenku.

Henri: A proč brečí?

Soňa: Protože jsem řekla, že ji nedostane. Je hrozně paličatý.

Henri: *(po krátké pauze)* Tak mu dej půlku jablka.

Soňa: Nechce jablko, chce sušenku, ale nedostane nic. V posteli se nejí, jí se u stolu a ne v posteli s vyčištěnými zubama! A ted' si chci projít tyhle spisy, mám zítra v deset poradů.

(Dítě pláč dál. Henri odchází. Dítě zmlkne. Henri se vrací.)

Henri: Souhlasí s půlkou jablka.

Soňa: Nedostane nic. V posteli se nejí. Konec debaty.

Henri: Tak jdi a řekni mu to.

Soňa: Přestaň.

Henri: Já už jsem jablko schválil. Myslel jsem, že jablko se smí.
Když s tím nesouhlasíš, tak jdi a řekni mu to.

Soňa: *(po chvíli)* Tak mu dej půlku jablka a řekni, že to děláš bez
mého vědomí. Řekni mu, že já jsem proti a že ty to děláš jen
proto, žes mu to slíbil, já že se o tom nesmím dozvědět,
protože jsem zásadně proti tomu, aby se jedlo v posteli.

Henri: Mám mu ho oloupat?

Soňa: Jo.

(Henri odchází. Po chvíli se vrací.)

Henri: Chce, aby ses s ním pomazlila.

Soňa: Už jsem se s ním mazlila.

Henri: Tak přece jdi a pomazli se s ním.

Soňa: Kolikrát k němu ještě půjdeme?

Henri: Jenom trochu pomazlit. Uklidnil jsem ho, už bude spát.

*(Soňa odchází. Uplyne chvílka. Dítě se rozpláče. Soňa se vrací. Mlčky si
sedá a probírá se znovu svými spisy.)*

Henri: Co mu zas je?

Soňa: Chce celé jablko.

(Uběhne krátká chvíle. Každý dělá svoje.)

Henri: A proč mu to jablko vlastně nedáme. Je přece dobře, že má
rád ovoce.

Soňa: Už nedostane nic.

Henri: Jestli chceš, tak mu ho oloupu a donesu.

Soňa: Jen ho rozmazluj. Mně je to jedno. Už mě to nezajímá.

Henri: *(směrem k dítěti)* Arnošte, spinkej.

Soňa: Stává se z něj pěkný tyran.

Henri: Spinkej!

Soňa: Čím víc budeš řvát spinkej, tím bude hysteričtější.

Henri: Přece nebudeme celý večer poslouchat, jak fňuká. Já tuhle přísnost nechápu. Co je nakonec jedno jablko proti věčnosti.

Soňa: Když povolíme u jednoho jablka, bude mu jasné, že nakonec povolíme u všeho.

Henri: Vždyť mu můžeme říct, že povolujeme jen u toho jednoho jablka, jen dnes večer. Protože jsme hodní a protože už nás to jeho fňukání otravuje.

Soňa: Rozhodně ne proto, že nás otravuje jeho fňukání.

Henri: No právě, to jsem zrovna chtěl říct, v budoucnosti už mu nepovolíme nikdy, především ne tehdy, když bude fňukat kvůli každé maličkosti.

Soňa: Říct mu, že nás otravuje jeho fňukání, je ta nejhorší věta, jakou sis mohl vymyslet. Nedokážu pochopit, jak jsi takovou větu vůbec mohl vypustit z pusy.

Henri: Že nás otravuje jeho fňukání obecně, chápeš? Máme toho dost, neustále poslouchat jak fňuká. Všeobecně.

Soňa: A proto celé jablko.

Henri: A proto jablko. Úplně poslední jablko. Jako výjimka.

(Soňa čte. Henri odchází. Dětský pláč přestane, jako když utne. Henri se vrací.)

Henri: A je spokojený. Myslím, že měl opravdu hlad. Vysvětlil jsem mu, že musí své chování zásadně změnit. Zásadně. Chce se s tebou pomazlit. Jen trochu pomazlit.

Soňa: Ne.

Henri: Jen trochu pomazlit.

Soňa: *(opičí se po něm)* ...jen trochu pomazlit.

Henri: Řekl jsem mu, že přijdeš.

(Soňa vstává.)

Henri: *(směrem k dítěti)* Maminka už jde!

(Soňa odchází. Henri zůstává v pokoji. Dětský pláč se ozve téměř vzápětí.

Soňa se vrací.)

Soňa: Už k němu nepůjdu ani jednou. Pamatuj si to.

Henri: Co se děje? Vždycky, když k němu jdeš, tak se rozpláče.

Soňa: Co to má znamenat?

Henri: Vždyť to říkám. Vždycky, když k němu jdeš, tak se rozpláče.

Soňa: No a?

Henri: Když k němu jdu já, uklidní se a chystá se spokojeně usnout.

Soňa: A když k němu jdu já, řve jako pominutý.

Henri: Cos mu řekla?

Soňa: Že řve jako pominutý?

Henri: Musíš uznat, že je to zvláštní. Vždyť by se dalo říct, že ho pokaždé rozpláčeš.

Soňa: Víš, co chtěl? Rozhodně nechtěl, abych se s ním "trochu pomazlila". Chtěl pohádku. Chtěl, abych mu přečetla dnes večer už čtvrtou pohádku zatímco bude jíst to tvoje jablko.

Henri: Arnošte, spinkej.

Soňa: Arnošte, drž klapačku!

Henri: Jak to s ním mluvíš?

Soňa: Drž klapačku, Arnošte!

Henri: Ty jsi se zbláznila!

Soňa: Vidíš? A je zticha.

Henri: Je zticha, protože je šokovaný.

Sona: Zato ty nedokážeš šokovat nikoho. Svého syna ne a Huberta Finidoriho už vůbec ne.

Henri: Prosím tě, jak s tím souvisí Hubert Finidori?

Soňa: Moc ráda bych si tě nahrála, když s ním telefonuješ. Ten ponížený, vlezlý tón.

Dítě: *(z dětského pokoje)* Tati!

Henri: Už jdu, broučku. *(na odchodu)* To mi ještě musíš vysvětlit, co má s tímhle rozhovorem společného Hubert Finidori.

(Soňa pokračuje ve čtení. Henri se vrací.)

Henri: Je celý vyděšený. *(Soňa nereaguje.)* Takovou brutalitu od vlastní matky není schopen pochopit.

Soňa: Ubohý brouček.

Henri: Soňo, jestli míníš pokračovat tímhle tónem a jestli ten vedle nepřestane otravovat, tak já mizím.

Soňa: Zmiz.

Henri: Zmizím a nikdy se nevrátím.

Soňa: Kdo ti v tom brání? *(Henri jí vytrhne z rukou spisy a hodí je na zem.)*

Henri: Běž a dej tomu malému pusu. Řekni mu že lituješ svých nepřístojných slov.

Soňa: Dej mi pokoj!

Henri: Nedám ti pokoj, dokud se neomluvíš!

Soňa: Za co se mám omlouvat? Copak nemůžeš být aspoň jednou v životě na mojí straně! Tak za co se mám omlouvat? Že jsem mu nepřinesla třeba krabici slaných tyčinek? Chceš krabici slaných tyčinek, Arnošte?

Henri: Jsi hysterická!

Soňa: Tak chceš ty tyčinky, Arnošte!

Henri: Přestaň!

Soňa: Tatínek ti rád přinese tyčinky!

(Henri se pokouší zacpat ji rukou pusou.)

Dítě: *(ze svého pokoje)* Tatínku!

Henri: To stačí, Arnošte! *(zápasí se Soňou)*

Soňa: Proč mu říkáš "to stačí!"! Chudáček. To my jsme mu přece nabízeli tyčinky!

Henri: Buď zticha!

Soňa: Pust' mě! Nemůžu dýchat!

Henri: Vždyť všechno slyší!

Soňa: Pomoc!

(Opouštíme je náhle a v plné akci.)

Večer. Na ulici.

Ines: Uteklo mi očko na punčocháčích!

Hubert: Není to vidět.

Ines: To je jen začátek. Bude to horší.

Hubert: To nevadí.

Ines: Huberte, já nejdu s okem na punčoše k lidem, které neznám.

Hubert: Už teď máme půl hodiny zpoždění. Domů se rozhodně vracet nemůžeme a obchod s punčochami tu teď večer taky budeme těžko hledat. Takže nám nezbývá, než se s tím neštěstím vyrovnat.

Ines: Pospíchal jsi na mě, to je z toho! Už tam budeme? A proč jsi vlastně tak daleko zaparkoval? Tady máš místa, kolik chceš. Kdo by tu taky bydlel.

Hubert: Nemáš lak na nehty?

Ines: Lak na nehty?

Hubert: Abys zastavila to očko.

Ines: To mám vypadat jako cuchta?

Hubert: Už je dvacet minut po deváté.

Ines: Já tam prostě nemůžu jít s okem na punčoše.

Hubert: A kdo si toho všimne?

Ines: Kdo si toho všimne? Každý kromě tebe. Kdyby ke mně někdo přišel s očkem na punčoše, tak to je to první, čeho si všimnu.

Hubert: Tak si postěžuj Henriho ženě, že tě ve výtahu postihlo neštěstí, totiž očko na punčoše a třeba ti nabídne nějaké punčocháče. Ines, tihle lidé nám můžou být naprosto ukradení, on nutně potřebuje mou přímluvu. Už tři roky nic nepublikoval a touží po místě ředitele výzkumu, ať tam přijdeš s puštěným okem nebo ne, stejně se před námi budou plazit.

Opět u Soni a Henriho. Oba se právě vracejí z dětského pokoje.

Henri: Nahnalas mu panickou hrůzu.

Soňa: To už jsme probrali, Henri, tak už s tím nezačínej.

Henri: Šestileté dítě slyší svou matku volat o pomoc. Jen si to představ.

Soňa: Uklidnil se a hotovo.

Henri: A v bytě! V našem vlastním bytě! To přece znamená, že útočníkem jsem mohl být jedině já. Jeho otec.

Soňa: Arnošt věří, že to bylo z legrace.

Henri: Aby nám udělal radost. Je mnohem chytřejší, než si myslíš.

Soňa: To téma je za námi. Definitivně. *(ponoří se znovu do svých spisů)*

Henri: Tak já mluvím s Hubertem Finidorim poníženým tónem?
(zvonek)

Soňa: *(potichu)* Kdo to je?

Henri: *(stejně)* Jdu se podívat.

(Okamžitě se vrací. Celá následující scéna probíhá šeptem.)

Henri: Finidoriovi!

Soňa: Přece až zítra!

Henri: Ba ne. Dnes je 17. ... Je to dnes večer.

Soňa: To je katastrofa.

Henri: To je.

Soňa: Myslíš, že nás slyšeli?

Henri: Co jsme vlastně říkali?

Soňa: Rozhodně nemůžeme otevřít.

Henri: Rozhodně nemůžeme neotevřít!

Soňa: Co budeme dělat?

Henri: Snad... Snad se jdi dát trochu dopořádku.

Soňa: My jim otevřeme?

Henri: Vědí, že jsme tady.

Soňa: To je katastrofa.

Henri: Máme něco k jídlu?

Soňa: Ne. Všechno se snědlo. Vždyť jsem je čekala až zítra.

Henri: Ta večeře pro mě měla obrovský význam.

Soňa: Takže to je podle tebe moje vina!

Henri: Jdi se alespoň převléknout.

Soňa: Ne.

Henri: Přece nepřijmeš Finidoriovi v županu.

Soňa: A proč ne?

Henri: *(strká Soňu do zadní části bytu, snaží se nedělat přitom hluk)*
Jdi se okamžite převléknout, Soňo!

Soňa: *(vzpírá se mu)* Ne.

Henri: *(oba stále tiše bojují)* Jak můžeš být tak egoistická?

(znovu zvonek)

Henri: Jdu otevřít.

Ines, Hubert, Soňa a Henri v obývacím pokoji.

Na stolku stojí táč s různým slaným pečivem (brambůrky, slané tyčinky, oříšky atd.) Všichni čtyři jedí a pijí víno. Soňa se převlékla, Ines má stále oko na punčocháčích.

Ines: Víte, já celý ten rituál "a jde se do postele" беру také velmi vážně. Za prvé hodina - do postele se jde v osm..., no dobře někdy o půl deváté, tak řekněme mezi osmou a půl devátou, ale ať se stane, co se stane, v osm třicet se leží v posteli, zuby dobřela vypulírované, protože, to musím přiznat, ráno mi často přijde zatěžko vyžadovat před odchodem do školy ještě čištění zubů, uznávám, že je to chyba, člověk by si měl čistit zuby každý večer a každé ráno minimálně, ale budiž, ráno jim povolím, zato ale vědí, že večer se na to musí jít důkladně a chtít potom ještě něco k jídlu samozřejmě nepřipadá v úvahu, je to zvláštní, Hubert se se mnou v otázkách výchovy shoduje, ale na druhé straně s nimi klidně hraje v osm večer v ložnici fotbal a úplně je rozdivočí.

(Všichni se smějí.)

Hubert: Jednou. Jednou jsme hráli fotbal!

Ines: Jednou jste hráli fotbal, ale večer s nimi divočíš pravidelně.

Henri: Vy jste tedy naprosto důsledná, co se zubu týče.

Ines: Ano. Co se týče zubů - naprosto. Ono ani tak nejde o zuby jako o disciplínu. Hygienu беру samozřejmě také velmi vážně, ale zuby - to je disciplína. Jde se do postele a člověk si vyčistí zuby.

Soňa: *(k Henrimu)* Tak vidíš!

Henri: Arnošt si přece zuby čistí!

Soňa: Ale ty potom jdeš a oloupeš mu jablko.

Ines: *(shovívavě se směje)* Ale ne. Ne! Když mu po vyčištění zubů oloupete jablko, tak je celý ten systém neúčinný.

Henri: No když si umyjí ruce, tak se zřídka stane, že už se potom ničeho nedotknu.

Hubert: Výborně, Henri. Vždyť by nás těmi svými teoriemi utloukly. Ženy by se měly dát čas od času vypnout. Tyhle tyčinky nejsou špatné (*chroupe slanou tyčinku*). Tak co, jak jste daleko se zplošťováním hal?

Henri: Jsem s tím hotový. Článek předložím ještě před koncem měsíce.

Hubert: Fantastické. Mimochodem měl byste se podívat na Astro PH. Zda se mi, že jsem tam zahlédl zmínku o podobné publikaci. V A.P.J.

Dítě: (*z ložnice*) Mami!

Henri: (*úplně vyvedený z míry*) Skutečně? A naprostá novinka?

Hubert: Ano. Z dnešního rána. "On the flatness of galactic halos"

Dítě: Mami!

Henri: On the flatness of galactic halos? To je ale přece moje téma. Co zase chce? Můžeš se za ním podívat, Soňo? Prosím, miláčku.

(*Soňa odchází.*)

Henri: Trochu jste mne vyvedl z míry, Huberte.

Hubert: Než začnete šílet, měl byste se na to podívat.

Henri: Ach bože! Nemám tady internet!

(*Dítě zase pláče.*)

Henri: Co to s ním dnes večer je! "On the flatness of galactic halos", to je moje téma! Are the dark matter halos of galactics flatt?! Jaký je v tom rozdíl?

Hubert: Třeba se tam pojednává jen o viditelné materii. Nevím, projížděl jsem to jen tak letem světem. (*Žvýká poslední*

tyčinku.) Ale trochu mě to znepokojilo, proto vám o tom říkám.

Ines: *(vzadu je stále slyšet plakat dítě)* Než si začne dělat starosti, měl by si to přečíst.

Hubert: Ines, miláčku, nemíchej se do věcí, kterým nerozumíš.

Henri: *(velmi nahlas)* Co se děje, Soňo?!

Ines: Proč ho už předem děsit?

(Soňa se vrací. Dítě přestalo plakat.)

Soňa: Chce slané tyčinky.

Henri: Ale to je nesmysl.

Soňa: Dostal jablko, teď chce tyčinky.

Hubert: *(zvedá prázdný sáček)* Jenom doufám, že se nejedná o tyhle lahůdky. Ty jsem totiž právě dojedl.

Sona: Právě o ty se jedná.

Henri: Ale to jste udělal jenom dobře! Přece mu nebudeme dávat v deset večer slané tyčinky. A k tomu do postele!

Hubert: To je mi líto. Opravdu už žádné nemáte?

Ines: Ale Huberte, oni mu opravdu nebudou dávat v deset večer slané tyčinky. A k tomu do postele!

Henri: Ovšem že ne!

Soňa: Mohli bychom mu dát kousek sýra.

Henri: Soňo, co to do tebe, prosím tě, vjelo?

Soňa: Bylo by ti milejší, aby nám definitivně zkazil večer? Takhle budeme mít aspoň klid.

Ines: Přesně na to on čeká.

Soňa: Prosím?

Ines: Je to kdo z koho. Bude nesnesitelný tak dlouho, dokud nepovolíte.

Soňa: A my už povolujeme.

Ines: To je právě ta chyba.

Hubert: Ines, nepleť se do věcí, do kterých ...

Ines: Budu se plést, do čeho budu chtít a ty mě laskavě přestaň napomínat!

Henri: *(Soně)* Dej mu kus sýra, dej mu cokoliv, jen ať už nás konečně nepřerušuje! *(Soňa odejde)* A co jejich přístup? Numerikální modely nebo CDM-Simulace?

Hubert: Tak se mi zdá, že modely. Ale jak už jsem řekl ...

Henri: *(přeruší ho)* Modely! Tak to jsem vyřízený. Dva roky práce a všechno je to v pytli.

Hubert: Nerozčilujte se, Henri. Já to opravdu nevím jistě. Možná šlo o CDM-Simulaci. Anebo to třeba byly numerikální modely, ale popisovaly jenom viditelnou materii.

Ines: A co je vlastně to vaše téma ve srozumitelné řeči?

Henri: Jsou galaktická hala z temné hmoty plochá?

Ines: A jsou podle vašeho mínění plochá?

Henri: Podle mého mínění jsou desetkrát tenčí než dlouhá.

Ines: Aha ...

Soňa: *(vrací se)* Nechce sýr ani nic jiného, chce slané tyčinky, a vůbec nic si nedělejte z toho, že jste je dojedl, stejně by je nedostal.

Henri: Co dělá?

Soňa: Brečí. Ale pozavírala jsem všechny dveře, takže ho aspoň neuslyšíme.

Ines: Chudinka malá.

Soňa: Najedli jste se trochu? Je mi to moc trapné.

Henri: Nebýt Arnošta, mohli jsme jít do restaurace.

Hubert: Tak už se přestaňte mračit, Henri. I kdyby byl váš přístup podobný, což zatím není jisté, budou závěry určitě rozdílné.

Ines: Určitě!

Hubert: I naše vyhlášená specialistka vám to potvrdila!

Ines: Tak tomu se nikdo nezasměje. A už vůbec ne chudák Henri.

Hubert: Já náhodou vím, jak Henriho rozesmát. Henri, jestli se chcete opravdu srdečně zasmát, tak poproste Ines, aby vám popsala halo.

Soňa: Nechte toho. Henri už doma jednu duševně zaostalou má.

Ines: Snad si nemyslíte, že se urazím.

Henri: Ten článek znamená mou vědeckou smrt. Zneklidňuje mě, že neslyším malého. Nech ty dveře otevřené, Soňo, mám pro dnešek už i tak dost starostí!

Ines: A co by se mohlo stát?

Henri: Nic. Ale když už můj syn pláče, je mi milejší, když ho slyším.

Soňa: Tobě možná. Ale pochybuji, že také našim hostům.

Ines: Klidně nechte ty dveře otevřené, nás to opravdu neobtěžuje ani v nejmenším.

Hubert: Jenom žádné zbytečné ohledy, prosím vás. *(Soňa jde do dětského pokoje.)* Rozhodně jste dnes večer trochu přecitlivělý, brachu. Vědecká smrt!

(Soňa se vrací. Dítě není slyšet.)

Henri: Tři roky nepublikovat, a pak odmítnou tvoje téma, protože už o něm někdo psal, dá se to snad nazvat jinak? Vědecká smrt!

Hubert: Nežijeme přece ve Americe!

Henri: Tím hůř. Tam jsou tyhle věci alespoň jasné. Není ho slyšet, uklidnil se?

Soňa: Vypadá to tak.

Henri: Nebyla ses na něj znovu podívat?

Soňa: Ne.

Henri: To přece není normální, že tak najednou přestane plakat.

Ines: Vy ho opravdu moc rozmazlujete, Henri.

Hubert: Ona je hrozná! (*k Ines*) Jsi hrozná!

Henri: Musím teď se vším začít od začátku. Do nové práce budu muset zahrnout i jejich výsledky. Budu je muset citovat, ano, budu je muset citovat, a kdo potom pravděpodobně bude mým oponentem? Oni.

Hubert: No a? Za šest měsíců prohlásíte, že to je nejlepší posudek, jaký jste kdy měl. Musíte být na konci se silami, brachu, když z toho děláte takové drama.

Ines: A co ty? Bylo tak nutné, mu o tom článku vyprávět!

Henri: Naštěstí! Naštěstí mi o tom řekl! Děkuji, Huberte. Opravdu vám děkuji.

Soňa: Za co děkuješ? Že ti zkazil víkend?

Henri: Děkuji, že mě upozornil. Ušetřil mě toho trapného pondělního rána, kdy by se na mne všichni dívali jako na pitomce. Určitě už o tom vědí. Raoul Arestegui tráví přece svůj život na internetu, ten už jistě volal do kanceláře nejmíň desetkrát.

Hubert: Byl jsem opravdu toho mínění, že vám to musím říct, ale tenhle skok do iracionality jsem nečekal.

Soňa: Mohl jste mu to říct jinak.

Hubert: Skutečně? *(vyloví ze změti na stole sáček od pistácií - prázdný)*

Henri: *(snaživě)* Už tu nic není? Soňo, nepřinesla bys trochu slaneého pečiva? Vyhovuje vám slané? Nebo radši něco sladkého? Co máme doma, miláčku?

Hubert: Ale ne, ne. Neobtěžujte se ...

Soňa: Mohl jste mu to sdělit jinými slovy, slovy, která by zavoněla něčím neostrým a nedůležitým.

Hubert: My se ale pohybujeme v oblasti vědy, moje malá Soňo. A slova přece nemají schopnost aromatizovat nám prostředí. Bohužel. *(sám se svou poznámkou upřímně baví, jeho "my" má zahrnovat i Henriho, který se nespěšně směje)*

Soňa: Je celkem jedno, do jaké oblasti jste se zrovna přemístil, a aspoň jednu schopnost vaše slova měla, způsobila, že můj muž je zoufalý.

Hubert: To nezpůsobila slova, to způsobila fakta. A Henriho zoufalství je naprosto nepřiměřené situaci.

Soňa: Fakta, která jste nám vy přdestřel. A Henri si zoufá tak, jak jste si to naplánoval.

Henri: Ty jsi se zbláznila. Soňo, vždyť je to k smíchu.

Hubert: *(udržuje svůj žoviální tón)* Vás bych u soudu jako protivníka mít nechtěl.

Soňa: Tam už dávno nejsem, pracuji teď pro jednu kapitálovou společnost.

Hubert: Ale se slovy to umíte pořád, že? Se slovy, která ... Jak to bylo?

Henri: Soňo, naši hosté mají hlad.

Soňa: Dáte si chipsy?

Ines: Ne, děkuji.

Hubert: Chipsy? Tak to já neřeknu ne, chipsy mám moc rád.

(Soňa odejde.)

Henri: Koňak?

Hubert: Ne, děkuji, zůstanu u vína.

Ines: Je to důležité, že jsou hala plochá?

Hubert: Ženská logika! Mně předhazuje, že jsem s tím začal a teď to sama začne znovu přetřásat. *(Soňa se vrátila)* Chipsy se slaninou! Ty mám nejradši!

Ines: Je to důležité?

Henri: Když pozorujete mléčnou dráhu, vidíte něco jako kotouč nebo ploché kolo?

Ines: Vlastně ano.

Dítě: Mami!

Soňa: Spinkej, Arnošte.

Henri: No a já mám závažné důvody předpokládat, že rozložení té černé, pro nás vlastně neviditelné materie, která ji obklopuje, je právě tak ploché jako materie viditelná.

Dítě: Mami já mám žízeň!

Henri: Má žízeň.

Ines: A co se tím mění?

Henri: Všechno. Až do dneška bylo halo kulaté. Mělo formu koule, ne plochého kotouče! *(k Soně)* Nedoneseš mu sklenici vody?

Soňa: Ne.

Ines: A co se tím mění, že už není halo kulaté?

Henri: V našem každodenním životě nic.

Hubert: Vždyť ho těmi hloupými otázkami nudíš, Ines!

Dítě: Mami!

Henri: Je to možnost modifikovat daný rozměr reality. Je to možnost přispět něčím novým do encyklopedie lidstva. Soňo, miláčku, dej mu, prosím tě, něco k pití, přece nás nebude celý večer tyranizovat!

Ines: Jak je starý?

Soňa: Šest let.

Ines: A nemohl by si vzít něco k pití sám?

Soňa: Ne.

Henri: Ale samozřejmě, že by mohl, my jenom nechceme, aby vstával z postele.

Soňa: On není schopen si sám vzít něco k pití.

Henri: Je dokonale schopen si sám vzít něco k pití, ale nesmí vstávat z postele.

Soňa: Arnošt si neumí vzít sám něco k pití.

Henri: Samozřejmě, že umí!

Ines: V šesti letech už by si měl umět vzít sám něco k pití

Soňa: Náš syn ne.

Henri: Arnošt si docela dobře umí vzít sám něco k pití, přestaň už, Soňo!

Hubert: Já si myslím, že to umí, ale radši se nechá obsluhovat.

Henri: Přesně tak to je!

Hubert: Je to malý paša. *(Soňa odchází)* Snad jsem ji neurazil?

Henri: Ale ne.

Ines: Je to chyba, povolovat všem jeho náladám.

Hubert: Neplet' se do toho, Ines.

Ines: Přestaň mi říkat, abych se do toho nepletla! Kdo tady zrovna pronesl, že je to malý paša?

Hubert: Jenom jsem trochu žertoval. Neuděluji žádné lekce.

Henri: Dva roky práce. A k ničemu!

Hubert: Henri, prosím vás!

Henri: Tři roky nepublikovat. Ani jako spoluautor. V Americe takové strčí... do školství.

(Soňa se vrací, jde rovnou ke stolu, přehrabuje se ve věcech na tácu, něco hledá.)

Soňa: Chipsy už nejsou?

Hubert: A pro koho, pro malého?

Soňa: Malý dostal vodu a je ochoten přestat nám jít na nervy, když dostane talířek chipsů.

Hubert: *(taky hledá)* Proboha, snad jsem je všechny nesnědl!

Henri: *(našel)* Tady ještě jeden je. Jeden zbyl.

Hubert: Dva!

Henri: Dva chipsy by snad mohly stačit, ne?

(Soňa odchází s chipsy.)

Ines: (k Henrimu) Myslel jste si, že jste jediný, kdo na tu myšlenku přišel?

Hubert: Na jakou myšlenku, drahoušku?

Ines: Huberte, přestaň laskavě kontrolovat, o čem se bavím!

Hubert: Ale já nekontroluji, o čem se bavíš, drahoušku, jenom jsem nerozuměl tvou otázce...

Ines: Rozuměl jsi přesně, i tomu, že nebyla určena tobě, ale rozuměl jsi jí dokonale, a ten tvůj neustálý ironický podtón, kterým reaguješ na všechno, co řeknu, jako bych byla debilní, ten je prostě nesnesitelný!

(Dítě pláče.)

Hubert: Vidíš, rozplakala jsi dítě.

Henri: Hergot, Soňo, co mu zase je!

Hubert: Uklidněte se, všichni se musíme uklidnit, křičet přece nemá smysl.

Soňa: *(vrací se)* Dva chipsy nestačily, zato na zadek dostal plný náklad a už o něm nechci slyšet.

Henri: Zavřelas dveře?

Soňa: Ano.

(Krátká pauza.)

Hubert: Bydlíte tu už dlouho?

Soňa: Jeden a půl roku.

Hubert: A předtím?

Soňa: Ve čtrnáctém obvodě.

Hubert: Tady je to lepší. Je tu klidněji.

Soňa: Ano.

Hubert: Vy už tedy nepracujete jako advokátka?

Soňa: Ne.

Hubert: Henri mi vyprávěl, že jste advokátka, myslel jsem, že v tom oboru pracujete.

Soňa: Mám na to školu.

Hubert: Aha.

Henri: Brilantní žena a neschopný muž.

Hubert: Tak do toho se pouštět nebudeme!

Soňa: A co děláte vy, Ines?

Ines: Nic. Což znamená všechno. Nikdy jsem nebyla tak zaměstnaná jako od té doby, co jsem přestala chodit do práce.

Hubert: Proto ji taky nikdy o nic nežádám. Nežádejte laskavost od někoho, kdo nemá, co dělat. On totiž nemá nikdy čas, vám ji prokázat. *(velmi se baví svou poznámkou)*

Ines: Můj muž se dokáže bavit jenom na můj účet. Někdy si říkám, co by si tak asi ve společnosti počal beze mě. *(k Henrimu)* Vy jste ale neodpověděl na mou otázku.

Henri: A ta zněla?

Hubert: Je intergalaktická plasma vícefázová? *(srdečně se směje vlastnímu vtipu)*

(Soňa se proti své vůli rozesměje, Henri se přidá. Ines ztuhne jako mramorová socha.)

Henri: *(Soňa a Hubert se ještě smějí.)* Ptala jste se jestli se mým tématem nezabýval také někdo jiný.

Ines: Děkuji, Henri.

Henri: Myslel jsem si, že jsem byl první, kdo našel řešení. I když musím uznat, že ten problém byl velmi aktuální.

Ines: Ale říkal jste přece, že váš objev v současnosti žádný význam nemá.

Hubert: Aktuální, drahoušku, to znamená, že je něco ve vzduchu, něco se dotýká ducha času. Jé, podívejte, tady je ještě jedna tyčinka.

Soňa: Tak ji snězte.

Hubert: Jen se mi vysmívejte, já vím, už jsem tomu dítěti stejně všechno snědl. A vůbec, tak za tisíc let, až budeme tak daleko, že budeme kroužit galaxiemi, pak se budeme opírat o Henriho výpočty.

Henri: Nebo o výpočty mých konkurentů.

Dítě: *(srdceryvně řve)* Tati! Tati!...

Henri: A dost. Prosím vás, omluvte mě na minutu, jdu ho zmlátit do bezvědomí! *(vstává)*

Soňa: Počkej, jdu s tebou.

Hubert: Dejte mu tu tyčinku, dejte mu, prosím vás, tu tyčinku!

(Je to absurdní, ale Henri se otočí a tyčinku si vezme. On a Soňa odcházejí. Ines a Hubert zůstávají v pokoji. Mluví velmi potichu.)

Hubert: Ti jsou ale praštění.

Ines: Hlavně on.

Hubert: To dítě je příšerné.

Ines: Chybí mu řád. Prosím tě, dávají mu sýr v deset hodin večer.

Hubert: Zato nám dali hovno.

Ines: Můžeš mi vysvětlit, proč mě musíš neustále ponižovat? Vysvětli mi nějak tu patologickou potřebu ponižovat mě před lidmi.

Hubert: Neponižuji tě, dělám si jen legraci.

Ines: "Požádejte Ines, aby vám popsala halo", ani jsem si nevšimla, že by po té duchaplné větě někomu praskala smíchy bránice.

Hubert: Jenom jsem se pokoušel provětrat atmosféru, viděla jsi přece, do jakého se dostal stavu.

Ines: A čím vinou?

Hubert: Ines, já už tyhle litanie nebudu snášet ...

Ines: Pst!...

Hubert: *(mluví tlumeně a o to víc rozzlobeně působí)* ... ty nekonečné litanie výčitek a obvinění pokaždé, když spolu někam jdeme.

Ines: Copak jsi mu musel o tom článku vyprávět?

Hubert: Ty taky křičíš.

Ines: Ten člověk je depresivní.

Hubert: K tomu by stačilo mnohem míň.

Ines: Ale?!

Hubert: V žádném konkurenčním systému nestačí mít jen dobré nápady, musí se umět vyhrávat. Henri se může se svým povýšením definitivně rozloučit.

Henri: *(za scénou)* Ještě jedno slovo, jedno zavolání a dostaneš, co jsem ti slíbil!

Ines: Že můžeš být tak krutý!

Hubert: Já nejsem krutý, ale on je packal. Patří mezi rozené packaly, což je sice smutné, ale nedá se proti tomu nic dělat. Víš, že ta díra v punčocháčích vypadá opravdu hrozně? Celý večer mě vyvádí z míry.

Ines: *(vztekle ho uhodí)* A kdo mě donutil, abych sem přesto šla? Věděla jsem, že to vypadá příšerně.....

Soňa: *(se vrací)* Kdo je packal? Můj muž?

Hubert: Henri? Packal? To nemyslíte vážně! Jen on sám si myslí, že je packal. Mluvili jsme o Sergi Blochovi, který potom, co měli doma potopu...

Ines: *(přerušuje ho)* Ano, mluvili jsme o Henrim.

- Hubert: *(žoviálně)* Tenhle dům dnes ovládlo šílenství! Neberte ji vážně. Nenávidí mě, protože jsem ji právě upozornil, že má díru v punčoše.
- Ines: *(velmi živě)* Právě?! Právě jsi mě upozornil?! Dobře víš, že jsem si toho oka na punčocháčích všimla už na ulici a vůbec jsem sem nechtěla jít, nechtěla jsem se před tvými přáteli objevit jako nějaká cuchta, bylo mi to hrozně trapné se před vámi takhle objevit, chystala jsem se dokonce, že vás požádám, jestli mi nemůžete nějaké punčocháče půjčit, jenže to už zase bylo trapné vám, protože jste nás čekali až zítra, tak jsem radši dělala, že si toho nevšímám, že jsem nad věcí, ale stálo mě to spoustu sil, protože, a to vy samozřejmě nemůžete vědět, já jsem možná až přehnaně pořádná, a můj muž, který to ví, mě měl podpořit a chápat a pomáhat mi, abych si i s okem na punčoše zachovala důstojnost, a co udělá, uprostřed rozhovoru mi vyčte, že mám děravou punčochu, a že mu to zkazilo celý večer...
- Hubert: Obávám se, že se Ines příliš vehementně věnovala vašemu vínu!
- Ines: Neztrapňuj se víc, než je nutné, Huberte, nesnaž se ze mě dělat alkoholičku. Vrať se radši ke svým obvyklým vtípkům...
- Soňa: Mám doma bohužel jen samé černé punčocháče, tělové mi došly, nejsem si jistá, jestli vám černé půjdou k šatům...
- Ines: Ale to už je v pořádku. Nedělejte si se mnou starosti. Já jsem šťastná, že díra v mých punčocháčích dokázala mému muži zničit večer...
- Henri: *(vrací se)* Uslyším jediné zavolání, jediné slovo, jedinou slabiku, a ta kazeta zmizí!
- Hubert: Bravo!

Henri: Večer se nám trochu vymkl z ruky, že? Je mi to lito.

Soňa: (*k Ines*) Opravdu si z toho nemusíte nic dělat, já jsem vás zase málem uvítala v županu, to Henri si vynutil, abych se převlékla, tvrdil, že se nesluší, abych vás přijala v županu!

Hubert: Tak vy si potrpíte na formality, Henri!

Soňa: Jenom když jde o vás. Za normálních okolností Henri na formality kašle, ale jakmile se objeví Hubert Finidori, zlomí se můj muž v pase, nasadí finidorinský tón a já se musím slušně obléknout.

Henri: Co to má znamenat?! Já se lámu v pase?! A co je to, prosím tě, finidorinský tón? Co to má všechno znamenat, Soňo?

Hubert: A já se chci zase zeptat, čím jsem si ta privilegia zasloužil? - ta nenávist ve vašich slovech mi samozřejmě neušla, Soňo, ale to necháme stranou.

Soňa: Vaše privilegia? Můj muž si namlouvá, že byste ho mohl nechat povýšit do platové skupiny A.

Hubert: Ta se tedy vyzná! Platová skupina A! Dokonce i náš žargon ovládá!

Ines: Huberte!

Henri: Soňo, já nevěřím vlastním uším!

Hubert: Henri pracuje ve výzkumu u I. A. P. a já řídím laboratoř v Meudonu, co mám tedy společného s jeho povýšením?

Soňa: Patříte přece k celonárodní komisi, všichni víme, že spolurozhodujete i o lidech, kteří s vaší laboratoří nemají nic společného.

Henri: Huberte promiňte, já opravdu nevím, co to do ní vjelo, všechno je to tak absurdní, moc se omlouvám.

Soňa: Klasický příklad finidorinského tónu.

Henri: Soňo!

Soňa: A přitom je tak jasné, že mému muži v životě nepomůžete, vám jenom působí vyloženou rozkoš pozorovat, jak je slabý, o tom konkurenčním článku jste nám vyprávěl jen proto, abyste mohl slintat potěšením, když jste viděl, jak ztrácí půdu pod nohama, a pak také proto, že jste chtěl mít krytá záda pro případ, že by sebral tolik odvahy a přece jen vás, samozřejmě na kolenu, požádal o pomoc. Jste perverzní, ubohý a trapný a ta vaše na lobbyismu založená moc je zrovna tak perverzní, ubohá a trapná.

Ines: Můj muž publikoval v Nature, takže nějak nechápu, co by mělo být na jeho moci ubohého!

Hubert: Ines, moje milá Ines, teď tě nepotřebuji, drahoušku.

Henri: Hubert je jeden z největších světových expertů na kosmologii, neexistuje jediná studie o stavbě a vývoji vesmíru, která by ho necitovala, Soňo, co ty o tom víš! O čem to tady vůbec mluvíš?

Soňa: Právě o tobě řekl, že jsi packal.

Hubert: Ona je opravdu hrozná! Úplně chápu, že jste trochu ztratil orientaci, brachu!

Henri: Packal? Já jsem packal?

Soňa: Přesně tak to řekl. Že jsi packal a že ti nemůže pomoci.

Henri: Komu? Tobě?

Soňa: Jí.

Ines: Hubert mluvil o Sergi Blochovi, mluvil jsi přece o Sergi Blochovi, Huberte?...

Henri: Co s tím má společného Serge Bloch?

Ines: Nejdřív měli u nich doma potopu...

Hubert: *(přeruší ji)* Nezesměšňujme se, Ines, please! Vám chci, Soňo, říct, že by bylo rozhodně lepší, kdybyste nás uvítala v županu. Jednak by to nasadilo celé té groteskní situaci korunu, ale především by vás to trochu zlidštilo. Cítím z vás zvláštní chlad a tvrdost, které se nesrovnávají s tou hezkou a vtipnou ženou, kterou jsme poznali v prvních minutách.

Henri: Naprosto s vámi souhlasím!

Sona: Udělala bych tedy lépe, kdybych ty dva přijala v županu?

Ines: Nejlépe byste udělala, kdybyste nás nepřijala vůbec! Tohle byl nejhorší večer, jaký jsem kdy zažila! *(chystá se zvednout)*

Henri: Blahopřeji, Soňo! Srdečně blahopřeji!

Hubert: Nemůžete ji přece vinit z celého toho fiaska, o to jsme se zasloužili všichni. Ines, uklidni se, anděli.

Ines: Neříkej mi anděli a přestaň si hrát na muže velkého světa.

Henri: Huberte, ale pravdu! Jsem packal?

Hubert: Nejste packal. Jste abnormálně úzkostlivý a máte sklony k defétismu. Někdo by vám měl pomoci.

Henri: Řekl jste, že jsem packal?

Hubert: Ale ne!

Henri: Myslíte si, že mám ještě šanci publikovat?

Hubert: Ale samozřejmě. Možná ne zrovna v A. P. J., ale v A & A. Nebo v M.N.R.A.S., proč ne?

Ines: Vám je úplně fuk, jestli jsou hala plochá nebo ne, chcete jen jedno, publikovat.

Hubert: Každý chce publikovat, drahoušku, to jediné má smysl.

Henri: Jestli mi ten článek odmítnou, jsem vyřízený.

Hubert: Jste členem vědeckého ústavu, jste pověřený výzkumem. Vaše postavení vám nemůže nikdo vzít.

Henri: Ano. Nevyhoditelný packal. Existuje snad něco horšího?

Soňa: Když jsem si Henriho brala, myslela jsem si - byla jsem pěkně hloupá! - že to má nějaký vyšší smysl, žít s hvězdami, že nás to povznáší.

Hubert: Má milá, neexistuje nic, co by nás mohlo povznášet. Jenom člověk rozhoduje o tom, jaký je, nebo jaký bude.

Soňa: Fantastické!

Ines: Proč jste tak zlá na mého muže?

Soňa: Já nejsem zlá na vašeho muže, já jsem zlá na svého.

Henri: Smí se vědět proč?

Soňa: Můj muž se před vaším plazí. To žádná normální žena nesnese. Zvlášť když se plazí pro nic a za nic.

Henri: Já se přece neplazím! Plazím se snad, Huberte?

Ines: Huberte, pojďme domů, vždyť je to strašné.

Henri: Huberte, plazím se?

Soňa: A jak se plazíš!

Hubert: Všichni jsme trochu víc pili...

Soňa: Nepokoušejte se nic urovnávat, on se před vámi plazí a vy se tím ďábelsky bavíte, což dokážu pochopit.

Ines: Jak můžete svého muže tak ponižovat?!

Hubert: Ines, nepleť se do toho!

Ines: Hergot, já se budu plést, do čeho budu chtít!

(Z dětského pokoje je najednou slyšet naplno puštěná muzika.)

Henri: Co to je?!

Sona: Rox a Rouky. Tys mu pustil Rox a Rouky. *(běží do dětského pokoje)*

Ines: Vy jste mu pustil televizi?!

Henri: To není televize, to je kazeta. On smí v posteli poslouchat kazety.

Hubert: A kdyby jeho rodiče chtěli, aby se díval na televizi, bude se dívat na televizi!

Ines: Já jem neřekla, že se nesmí dívat na televizi!

Hubert: Řekla. Sice ne nahlas, ale zřetelné to bylo. Ty máš sklony dirigovat i to, co se tě netýká.

Ines: Řekla jsem, že se nesmí dívat na televizi?!

Henri: On se nedívá na televizi! Poslouchá potmě kazetu!

Sona: *(se vrací, muziku už není slyšet)* Říká, že kvůli nám nemůže spát.

Ines: Má pravdu, vždyť ho rušíme. Pojdme domů, Huberte.

Henri: Huberte, já vás nenechám odejít, dokud mi neřeknete, jestli se plazím?!

Hubert: Budíte dítě, Henri.

Henri: *(potichu)* Tak plazím se?

Hubert: *(taky potichu)* Trošku.

Henri: Trošku!!!

Ines: Máte, co jste chtěl! A že se plazíte, je pravda! Huberte, já už nemůžu!

Hubert: Trochu vám chybí formát, Henri, je mi líto. Z vás je přímo cítit, jak jste pořád roztěkaný a polekaný, měl byste se učit od své ženy, jdeme.

(Odcházejí. Soňa a Henri zůstanou sami.)

2.

Večer. Stejný obývací pokoj

Soňa sedí v županu u stolku a čte si ve svých spisech. Přichází Henri.

Celkový tón rozhovoru je mnohem jemnější.

Henri: Chce sušenku.

Soňa: Vždyť si zrovna vyčistil zuby.

Henri: To je pravda.

(Pauza. Soňa se znovu ponořila do spisu, Henri nerozhodně postává)

Henri: A co půlku jablka?

Soňa: Jaký je rozdíl mezi půlkou jablka a sušenkou?

Henri: Jablko není tak sladké...

Soňa: Jablko je hodně sladké. Možná ještě sladší než sušenka.

Henri: Mívá v posteli dost často hlad, všimla sis toho? Nevečeří to dítě moc brzy?

Soňa: Večeří o půl osmé jako všechny děti jeho věku.

Henri: A kdyby si potom znovu vyčistil zuby?

Soňa: Po čem?

Henri: No po té sušence. Mohl by sníst sušenku a potom si znovu vyčistit zuby.

Soňa: Vždyť si mohl sníst sušenku, než šel do postele, tedy než si vyčistil zuby.

Henri: Ano.

Soňa: Byla to chyba, dávat mu sušenku.

Henri: Já jsem mu nic nedal.

Soňa: Dal.

Henri: Půlku sušenky. Vlastně ani ne celou půlku. Byl jsem k němu drakonický. *(krátká pauza)* Co mu mám říct?

Soňa: A proč mu máš něco říkat?

Henri: Mám mu říct, že nedostane jablko?

Soňa: Vždyť jsi mu zrovna dal sušenku. Přece si nemyslí, že dostane sušenku a ještě jablko.

Henri: Řeknu mu, že jablko nebude.

Soňa: Řekneš mu - jablko nebude a spinkej.

Henri: A spinkej. *(odejde a vzápětí se vrací)*

Henri: Byl docela milý. Pustil jsem mu Rox a Rouky. *(krátká pauza)*
Co předkrm?

Soňa: Grapefruit?

Henri: Není to trochu málo?

Soňa: Parmskou šunku a meloun?

Henri: Hodí se to ke skopovému ragú s mrkví?

Sona: *(ukazuje na své spisy)* Henri, prosím tě ...

Henri: Parmská šunka a meloun. *(po chvíli)* A co takhle artyčoky?

Soňa: Dobře.

Henri: Artyčoky nebo parmskou šunku s melounem?

Soňa: Henri!

Henri: Nebo krabí salát. To bude lépe vypadat.

Soňa: Krabí salát. Výborně.

Henri: Krabí salát a skopové ragú ... Ano. Myslíš si, že je Finidori atraktivní?

Soňa: Viděla jsem ho sotva dvakrát v životě..

Henri: A myslíš, že je atraktivní?

Soňa: Hezoun.

Henri: Takže atraktivní.

Soňa: Ne. Hezoun.

Henri: Když žena o někom řekne, že je hezoun, myslí tím, že je atraktivní. Myslí tím dokonce, že je velmi atraktivní.

Soňa: *(směje se)* To je ale nesmysl!

Zvonek.

Soňa: *(potichu)* Kdo to může být?

Henri: Jdu se podívat. *(Vzápětí se vrací. Oba šeptají.)*

Henri: Finidoriovi!

Soňa: Ne! Přece až zítra!

Henri: Dnes je 17. ... Je to dnes.

Soňa: To je katastrofa!

Henri: To je.

Soňa: Co budeme dělat?

Henri: A co kdybychom neotevřeli?

Sona: Musím se převléknout.

Henri: Není čas, klidně zůstaň, jak jsi.

Soňa: Přece je neuvítám v županu!

Henri: Vždyť je to úplně jedno! Ať otevřeš v županu nebo v něčem jiném, k jídlu dostanou stejně jen slané brambůrky!

Soňa: V županu neotevřu!

Henri: *(drží ji za župan, zatímco se zvonek ozve znovu)* Stejně už nemáš čas se převléknout!

Soňa: *(chce se mu vytrhnout)* Pust' mě!

Zvonek.

Ines, Hubert, Soňa a Henri v obývacím pokoji.

Na stolku stojí tác s různým slaným pečivem (brambůrky, slané tyčinky, oříšky atd.)

Oba hosté jedí a pijí víno, Soňa a Henri jenom pijí. Soňa se převlékla, Ines má oko na punčocháčích.)

Ines: ... je to alkoholička a trpí depresemi. Hubert říká, že to vyjde nastejno, ale člověk přece může být alkoholik, aniž by trpěl

na deprese a ne každý depresivní člověk je alkoholik, ona je každopádně obojí, bere prášky proti depresím a pije, přišla k nám, no hotovy klaun, neprůstřelná vrstva make-upu, rtěnku až na uši a Serge Bloch za ní a usmívá se, jako by bylo všechnov nejlepším pořádku, přitom je zrovna někdo vytopil, ona se dožaduje skotské, sotva dosedne, já se podívám na Serge a on ani okem nemrkne!

(krátké ticho)

Hubert: A co tím chceš říct, miláčku?

Ines: Jenom jsem chtěla dokázat, že vám vůbec nezáleží na ženské důstojnosti.

Henri: Nikdo nemůže žít se Serge Blochem a nebýt depresivní.

Soňa: On je někdo vytopil?

Hubert: Ti lidé, co bydlí nad nimi, odjížděli na dovolenou. Jejich dítě ještě narychlo zalévalo svoje kytičky a zapomnělo zavřít vodu.

Ines: Francine zrovna nechala zrenovovat ložnici.

Soňa: Ta chudinka opravdu nemá zrovna štěstí! *(srdečně se směje)*

(všichni kromě Ines se rozesmějí také)

Hubert: A jinak, Henri, jak jste daleko se zplošťováním hal? *(Ukusuje slanou tyčinku)* Tohle není špatné.

Henri: Jsem hotový. Ještě před koncem měsíce ten článek odevzdám.

Hubert: Výborně!!! Mimochodem, měl byste se podívat na Astro PH. Zda se mi, že jsem tam zahlédl zmínku o podobné publikaci. V A. P. J..

Henri: Novinka?

Hubert: Dnes ráno. "On the flatness of galactic halos"

Henri: On the flatness of galactic halos!

Soňa: *(půvabně)* Ale co to děláte, Huberte, přece mi nechcete demoralizovat muže?

Hubert: Demoralizovat Henriho? Myslím, Soňo, že na to by bylo třeba mnohem většího kalibru.

Ines: A co bylo vaše téma?

Henri: Stejně. "Are the dark matter halos of galactics flat?"

Ines: Co to znamená?

Henri: Jsou galaktická hala z temné materie plochá?

Ines: A jsou plochá?

Hubert: Ines, drahoušku, přestaň se vyptávat, vždyť tomu vůbec nerozumíš.

Ines: Zajímá mě Henriho práce.

Hubert: A moje jí v životě nezajímala. Udělal jste na ni dojem, brachu.

Henri: Jsem vyřízený.

Soňa: *(ještě stále lehce)* Prosím tě, Henri!

Hubert: Proč hned tak silná slova! Projížděl jsem to jen tak letem světem, třeba se jednalo o eliptické galaxie.

Henri: Co přístup? Popisují pomocí numerikálních modelů?

Hubert: Možná...

Henri: Pak ale mluví o spirálních galaxiích!

Hubert: Třeba píší o viditelné materii, neznáme jejich závěry...

Henri: Jsem opravdu vyřízený na celé čáře! Tři roky jsem nepublikoval a teď mi nějaký mizera ukradne téma přesně

v okamžiku, kdy chci svůj článek předložit. To znamená, že jsem vyřízený!

Dítě: Tati!

Soňa: Asi bys mu měl otočit kazetu.

Ines: Jak je starý?

Soňa: Šest let.

Ines: *(k Henrimu, který je na odchodu)* Smím se na něj podívat?

Henri: Jen pojďte.

(Oba odcházejí. Soňa a Hubert zůstávají sami.)

Hubert: Ted' mám přesně patnáct vteřin, abych vás přemluvil: pojďte se mnou tenhle týden na večeri.

Soňa: Tolik času ani nebudete potřebovat.

Hubert: Zítra?

Soňa: Zítra se mi to nehodí.

Hubert: Ve čtvrtek?

Soňa: Ve čtvrtek.

Hubert: A děláte to kvůli němu nebo kvůli mně?

Soňa: Samozřejmě kvůli němu.

Hubert: Výborně!

Soňa: Proč jste mu vyprávěl o tom článku?

Hubert: Náhlá inspirace. Tenhle večer potřeboval trochu okořenit.

Soňa: Vymyslel jste si to?

Hubert: Ne.

Soňa: A je to zlé?

Hubert: Přejde na to...

(Vezme Soňu za ruku a odvážně si ji přitiskne ke rtům.)

Soňa: Na co?

Hubert: Na jeho přístup.

Soňa: Všechno mu řeknu!

Hubert: Sbohem, platová skupino A!

Soňa: *(směje se)* Ptal se, jestli si myslím, že jste atraktivní.

Hubert: Řekla jste, že velmi?

Soňa: Řekla jsem, že jste hezoun.

Hubert: To je ještě subtilnější, bravo!

Soňa: Platíte ve vašich kruzích za atraktivního?

Hubert: Není tam velká konkurence.

Soňa: Nestydíte se?

Hubert: Za co?

Soňa: Tady, v mém vlastním bytě. Dva metry od nás je vaše žena.

Hubert: Tady nemá morálka co dělat.

Soňa: A kde má co dělat?

Hubert: To se dozvíte ve čtvrtek.

Ines: *(se vrací)* Řekl - nechci ji tady. Řekla jsem mu - dobrý večer, Arnošte, a on se otočil na svého otce a řekl, já ji tady nechci... Nic si z toho nedělejte, vůbec se mě to nedotklo, sama mám doma dva a také pár synovců, opravdu se mě to nedotklo.

Soňa: Doufám, že ho Henri napomenul.

Ines: Mám žízeň. Henri ho bohudík nenapomenul, šel mu oloupat jablko.

Soňa: Já s ním každý večer bojuji, aby si vyčistil zuby a Henri pak jde a nacpe ho vším možným.

Ines: To dělají všichni muži.

Hubert: Co má tohle stupidní zevšeobecňování znamenat, Ines, všichni muži! Co je to za nesmysl? Já osobně jsem nikdy nikoho ničím necpal.

Ines: Ty je zase vždycky rozdivočíš, to je ještě horší. On je vstavu začít s nimi hrát fotbal přesně v tom momentě, kdy mají jít do postele.

Hubert: Jednou jsem s nimi hrál fotbal a ona o tom bude deset let mluvit.

Soňa: Vy hrajete fotbal? To je komické, vůbec si nedovedu představit, že byste hrál fotbal.

Hubert: Já nehraju fotbal, já se svými syny občas kopu do míče, Ines tomu říká fotbal, jak si mne představujete?

Soňa: Vůbec si vás nepředstavuji, není váš muž poněkud domýšlivý?

Ines: Můj muž je zamilován do pocitu, že se líbí, před každou hezkou ženou je z něj hned dandy a svůdník.

Hubert: To víno ti asi nedělá dobře, vid' miláčku?

Henri: *(se vrací)* Našel jsem tam nějaké křupky, je mi to celé opravdu trapné, také je tam ještě krabička sardinek, nemám otevřít sardinky?

Soňa: Tys mu dal jablko?

Henri: Ano, oloupal jsem mu jedno malé jablíčko. Měl hlad, prostě ho najednou přepadl v posteli hlad, to je celé.

Soňa: Přece už dostal sušenku.

Henri: Půlku sušenky. Nezačínáme s tou diskusí znovu, Soňo, naše hosty to určitě nezajímá.

Hubert: Nevěřte tomu, Henri, není to tak nezajímavé pochytit něco z privátní sféry jiného páru.

Henri: To byste ale museli narazit na nějaký méně průměrný případ.

Hubert: Přesně to je na tom vzrušující. Privátní a průměrné. Člověk přece nemůže udržovat svého ducha stále ve vyšších sférách.

Ines: Já osobně jsem duševně zainteresovanější na diskusi o vhodnosti půlky sušenky než na diskusi o zplošťování galaxií.

Hubert: Hal, miláčku.

Henri: Byl bych velmi šťasten, kdybychom toto téma pro dnešní večer opustili.

Hubert: Strachujete se pro nic a za nic, Henri.

Henri: Já se nestrachuji. Vy jste mě přátelsky upozornil na existenci jistých paralelních prací, já jsem to vzal na vědomí a tím je celá záležitost vyřízena.

Soňa: Jste povinen mého muže uklidnit; Huberte, to vy jste ho dohnal k zoufalství.

Henri: Soňo, přestaň mě tu, prosím tě, předvádět jako člověka, který se nechá zdeptat maličkostmi a má slabé nervy, všechno je v pořádku, jenom jsme právě eliminovali dvě témata, která nemají budoucnost, mezi jablkem na jednom konci a černou materií na druhém určitě najdeme nějaké náměty k zábavnému rozhovoru.

Hubert: Asi před měsícem jsem se zúčastnil mezinárodního kongresu ve Finsku. Trval pár dní a byly tam nejlepší výzkumnické týmy na světě. Poslouchal jsem velmi zajímavé přednášky, sám jsem také přednášel, můj příspěvek ovšem nebyl nijak významný, účastnil jsem se velmi plodné výměny myšlenek největších osobností vědy a na co vzpomínám? Co mi nejsilněji utkvělo v paměti a dokonce v duši, jak bych se vyjádřil, kdybych se nemusel bát, že budu patetický, co mi zůstalo jako nejsilnější vjem? Únavný, neradostný výlet do okolí Turku. Setkám se s největšími, americkými, anglickými, holandskými vědci, vedeme debaty, ve kterých to jiskří věděním a duchem a co zbyde? Monotónní pochod podél šedivého moře.

(mlčení)

Ines: Smíme vědět, proč nám to teď vyprávíš?

Hubert: Jako ohlas toho, co právě řekl Henri. Myslel jsem na význam věcí. Na to, co je zajímavé a na to, co je důležité. Zdánlivě prázdné hodiny se nám vryjí do paměti, bezvýznamná slova působí na naše vědomí. Henri ...

Soňa: Henri? ... Hubert se snaží pro nás najít vzrušující námět.

Henri: Ano, ano, velmi vzrušující. Pokračujte, prosím.

Hubert: Právě jsem skončil.

(opět krátká pauza)

Ines: Bydlíte tu už dlouho?

Soňa: Jeden a půl roku.

Ines: A předtím?

Soňa: Ve čtrnáctém obvodu.

Ines: Tady je to lepší. Je tu klidněji.

Henri: Vůbec tu není klid. V naší ulici se staví veliká podzemní garáž.

Ines: Ta přece bude někdy hotová.

Henri: Za dva roky.

Soňa: *(se směje)* Za měsíc!

Ines: Smím si zapálit?

Henri: Nemohla byste se bez toho obejít?

Soňa: Henri! Jestli to měl být vtip, tak se moc nepovedl. Samozřejmě můžete kouřit, Ines.

Hubert: Vidíš, že tu nikdo nekouří, Tak nekuř taky!

Soňa: Vždyť klidně může kouřit, Henri, řekni jí, že může kouřit!

Hubert: Jsme u Henriho a Henri kouření nesnáší, Ines nemá ke kouření žádný důvod. Ženy by vůbec neměly kouřit.

Ines: Nekouřím, jak vidíš.

Soňa: Ines, prosím vás, kuřte.

Ines: Už nemám chuť.

Soňa: To máš v úmyslu být celý večer tak protivný a ufnukaný?

Henri: Tak kuřte, mně je to jedno.

Hubert: Ne že bych se chtěl vrtat v otevřené ráně, Henri, ale musíte uznat, že se dnešní večer moc nevydařil.

(Z dětského pokoje je slyšet tichou muziku.)

Ines: Rox a Rouky!

Henri: Trochu jste mne deprimoval tím výletem do Finska.

Ines: Naše děti je mají taky!

Hubert: Opravdu? A proč?

Henri: Účelem pozvání do Turku byl vědecký kongres, tak to aspoň vidím já. A připadá mi zatraceně těžké, přijmout žvatlání o existenciální vycházce k moři jako zprávu o vědeckém kongresu. Je to normální, že ještě v tuhle hodinu poslouchá kazetu?

Soňa: Vždyť jsi mu ji sám zrovna otočil!

Ines: To si neumí sám otočit kazetu?

Soňa: Je líný se zvedat.

Ines: To myslíte vážně?!

Hubert: Téma bylo "Luminous and dark matter in spiral galaxies". Proč jste se nepřihlásil?

Henri: Abych tam byl do počtu? A postával 24 hodin v koutku jako Serge Bloch v Edinburgu?

Hubert: Vaše práce o dynamice galaxií jsou všeobecně známé. A dynamikové byli v Turku velmi vítáni.

Henri: Odpusťte si laskavě ten povýšený tón. A přestaňte mě pořád tahat z bryndy. Turku mi může být ukradené.

Hubert: Ale zrovna jste tvrdil opak.

Henri: Turku mi může být ukradené.

Soňa: Přestaň, Henri, je to dětinské. A trapné.

Henri: Turku mi může být ukradené.

Soňa: Dobře, Turku mu může být ukradené, ale já bych si dala ještě trochu vína.

Hubert: Turku vám může být ukradené, stejně jako váš článek nebo vaše povýšení. Jste, bůhví proč, přesvědčený, že nejlepší je z hrdosti se odstřelit.

- Henri: Máte pravdu, dělá mi to dobře, odstřelit se před vámi. Ještě před hodinou jsem byl v pokušení začít se před vámi plazit. Ale to bylo před hodinou a teď si užívám opojení ze své změny.
- Soňa: Moc jsi pil, Henri. Jsi namol.
- Henri: Cože? Vždyť by tě to mělo těšit, miláčku. Nikdy více finidorinský tón. Sbohem, sklopena hlavo, sbohem, servilní smíchu...
- Ines: Co je finidorinský tón?
- Henri: Tón, který jsem nasazoval, když jsem ještě věřil, že by Hubert Finidori mohl rozhodovat o mé budoucnosti, než se s jednodenním předstihem objevil v mém bytě, aby mi bezprostředně - bezprostředně! - sdělil znepokojivou informaci a to tím nejmlhavějším, ale zároveň i dostatečně zneklidňujícím, způsobem, aby pak, když viděl mé zděšení, honem ustoupil pár kroků zpátky, aby mne přivedl k rozumu a to všechno proto, aby mě na závěr převálcoval svým nadneseným horováním o zbytečnosti úspěchu, o prázdnotě a o nicotě.
- Ines: Že jsme přišli o den dřív, je moje vina, Henri. Zapsala jsem si středu 17., jenže 17. je čtvrtek a ve čtvrtek obvykle mívám kursy a ...
- Hubert: To je přece docela jedno, Ines, je naprosto zbytečné o tom mluvit. Vy jste opravdový umělec, Henri. Budujete a boříte světy jen podle momentální nálady. Mě jste pozvedl do role jakéhosi mecenáše, o čemž jsem nic nevěděl. Neměl jsem ani tušení, že jste mi přidělil takový status. Kdybych to totiž tušil, udělal bych všechno, abych vás přesvědčil o své absolutní bezmoci. Představte si, že mi naprosto unikl váš

servilní smích a že jsem, já idiot, ve vašem "finidorinskem" tónu slyšel nuance přátelství. Je mi líto, že jste tak zahořkl, je mi to líto, ale necítím žádnou odpovědnost, protože jsem nevěděl, čím jsem pro vás byl.

Ines: Věděl jsi všechno, Huberte, a já už toho mám dost, že mě ponižuješ pokaždé, když otevřu pusu. Můj muž mi totiž před chvílí na ulici vyprávěl, že Henri potřebuje jeho podporu, aby se mohl stát ředitelem výzkumu.

Hubert: Neřekl jsem, miláčku, že Henri potřebuje mou přímluvu, řekl jsem, ale tys byla příliš zaměstnaná okem na punčocháčích - mimochodem utíká a je to čím dál horší – řekl jsem v návalu sympatie, že pokud bude Henri v tomto roce publikovat, mohl bych snad trochu pomoci k jeho povýšení. Neměl jsem ovšem ani ponětí, že mi ta úloha už byla přisouzena a mluvil jsem jako mluvívá muž se svou ženou v důvěryhodném soukromí.

Soňa: Vaše neomalenost je opravdu neuvěřitelná, patří snad k vašemu svůdnickému umění?

Henri: Vaše svůdnické umění, Huberte! Co vy na to?

Ines: Řekl jsi, že Henri potřebuje tvou podporu. A dodal jsi, že od něj i od jeho ženy můžeme očekávat hluboké poklony.

Hubert: A mýlil jsem se! Jak vidíš, neklanějí se nám.

Henri: Já se neklaním proto, že vášnivě rád dělám opak toho, co se ode mě očekává. Co se týče mé ženy, pochybuji, že by se klaněla, aby pro mě získala nějaké výhody. Už tu nejsou žádné tyčinky, to jste snědl celou krabici?

Soňa: Přestaň pít, Henri.

Henri: Moc se mi líbí vaše kravata, Huberte, všiml jsem si jí hned, když jste vešel, je velmi kvalitní a mít v náprsní kapse kapesník, který se k ní nehodí, to vyžaduje odvahu. Kravata se v naší branži nevyskytuje často, obvyklé je nedbalé oblečení a tykání, vy jste ovšem z jiného těsta, držení těla, styl, distance, formální vykání, u Severního moře trpíte trdomyslností... Tak málo znamenat ve vesmíru a přece se tolik snažit o osobitý ráz, o svůj nekonečný tón ve zvonici času...

Ines: Tedy já jsem pila zrovna tolik jako vy, Henri, ale přesto se odvážím - já nevěřím, i když se mi možná všichni vysmějete, ale můj muž stejně syčí, nebo vzdychá, sotva otevřu pusku - naše manželství dávno nestojí za nic, abyste věděli - já nevěřím, že člověk ve vesmíru nic neznamena. Co by byl vesmír bez nás? Zasmušilé místo, temnota, ani gram poezie. To my jsme mu dali jméno, my, lidé jsme v chaosu vyhloubili díry, zasadili mrtvá světla, nekonečnost, věčnost, věci, které nikdo nevidí, my jsme udělali to všechno, co nám teď působí závrať. My přece nejsme nicotní, náš čas je sice bezvýznamný, ale my, my nejsme nicotní...

(krátké mlčení)

Soňa: Tak vy jste od nás čekal hluboké poklony? Omlouvám se, že se vracím k tak prozaickým věcem, přesto, že se Ines odvážně pokusila zvednout nivó naší diskuse.

Hubert: Hluboké poklony? Copak tahle formulace patří do mého slovníku?

Ines: Řekl jsi hluboké poklony.

Hubert: Řekl jsem hluboké poklony, Ines? A co to znamená hluboká poklona? Je to servilnost nebo jednoduše zdvořilost, dobré vychování? Ines do mě bodá z důvodů, které nechápu. Háže

do vzduchu slovní obraty, které jsou tím nejhrubším způsobem vytrženy z kontextu a mají jediný účel - zraňovat. A já se z toho mám zodpovídat? Chcete snad, přátelé, abychom sklouzli do takové ubohosti?

Soňa: Nechte toho bombastického tónu, Huberte, pokoušíte se přesvědčovat jen sám sebe. Řekl jste, že od nás očekáváte hluboké poklony a právě to "od nás" je trapné. Že člověk očekává hlubokou poklonu od někoho, kdo je mu zavázán vděčností, to dovedu pochopit, dokonce to přispívá k šarmu toho k vděčností zavázaného, zahrnovat ale do očekávaného klanění i jeho ženu, postrádá logiku. Musím přiznat, že jsem vás pokládala za duchaplného a takovou vulgaritu bych od vás nečekala.

Henri: Ty toho, Soňo, laskavě taky nech. Co má tenhle afektovaný blábol znamenat? Šarm toho k vděčnosti zavázaného? Jestli s tím nepřestaneš, tak ti k vděčnosti zavázaný začne hubu!

Hubert: Nebud'te sprostý, Henri!

Ines: On není sprostý.

Soňa: Co to do vás vjelo, Ines?

Ines: Já jsem vás předtím viděla.

Soňa: Koho jste viděla?

Ines: Vás dva.

Soňa: A co jste viděla?

Ines: To víte lépe než já.

Hubert: Ines, anděli, vrať se na zem! Ines totiž nesmí vypít víc než jednu skleničku, jinak se přestává orientovat.

Soňa: Co jste viděla? Řekněte nám to.

Ines: Vy jste na mě moc chytrá, Soňo a já tak snadno znejistím...
(nastaví Henrimu skleničku, ten ji dolije a ona skleničku vypije) Děkuji, Henri.

Hubert: Odvedu ji domů.

Ines: Jenom to ne, Henri, prosím vás, on bude v autě hrozný, tady se drží zpátky a hraje si na gentlemana, ale v autě to bude horor, nemohl byste mi zavolat taxi?...

Henri: Co viděla, Soňo? Tak co viděla?

Soňa: Jak to mám vědět! Vždyť to nechce říct!

Hubert: Nic neviděla, jenom toho trochu moc vypila a teď půjde jako hodná holčička domů a do postele.

Ines: *(k Henrimu)* Ti dva si jsou strašně podobní. Stejný cynismus, stejná opovážlivost. S lidmi, jako jsou oni, se my dva nemůžeme měřit.

Henri: Nespojíte mě laskavě se svou osobou! Přestaňte nás házet do jednoho pytle! My dva žijeme v naprosto rozdílných světech!

Ines: To si myslíte vy...

Henri: Vypadněte. Seberte si svou micinku a vypadněte.

Ines: Výborně, Henri! Jen mi nadávejte, opila jsem se, vypadám jako cuchia, můj muž je zvíře, na dnešní večer rozhodně nezapomenu.

Hubert: Pojdme domů.

Ines: Ano, anděli, pojdme, v autě mi to spočítáš, máme novou audi, Hubert ji chytře zaparkoval kilometr odtud, aby mu ji někdo neškrábl.

Hubert: Vypadáš úplně jako Francine Blochová, Ines. Přestaň nám předvádět svou Francine Blochovou, miláčku!

Ines: Já jsem nezranitelná, jen si posluž...

Henri: Proboha, přestaňte fňukat! Copak si myslíte, že nás může dojmout taková maloměšťačka! Nezranitelná! To slovo se mi líbí, je pro mě jako stvořené, první vývojový stupeň nového řádu, vypadněte, nezranitelná.

Hubert: Tak už pojďme. *(strká Ines ze dveří)* Brzy nashledanou, Soňo.

Soňa: Nashledanou.

Hubert: Ve čtvrtek?

Soňa: Tak to určitě ne.

(Hubert se na ni usmívá. Ines a Hubert odcházejí. Soňa a Henri zůstávají sami.)

3.

(Večer. Finidoriovi už přišli, všichni sedí u stolu. Situace je stejná. Soňa má na sobě župan, Ines má punčochy v bezvadném pořádku. Bezstarostné veselí.)

Hubert: Sjednotit základní síly do jediné teorie? Jenže i kdybychom si dovedli představit jednotu všech možných fundamentálních interakcí, máme ještě nesmírně daleko k všeobsahující a jednotné teorii. Abychom poznali slona jako zoologickou realitu, nestačí prozkoumat všechny buňky jeho organismu,

musíme vyloučit kosmologický paradoxon. Jak pochopit svět takový, jaký je? Jak odstranit odstup mezi skutečností a představou, odstup mezi předmětem a popisem, co že to je, slané tyčinky, výborné, jak, grosso modo, promyslet svět, když na něm nejsme, abychom ho promyslet mohli?

Henri: A paradoxon o to tragičtější vzhledem k tomu, že se velký cíl veškerého vědeckého snažení jmenuje totální objektivizace.

Hubert: Nejdřív náboženství, potom filosofie a teď už i věda vzývá jednotu. Marná lásky snaha nebo zaslíbená země?

Henri: Kdo na to může odpovědět?

Soňa: A jaký je význam sjednocené teorie?

Hubert: Dobrá otázka. Velmi dobrá otázka, ale nemyslím, že se dá mluvit v pojmech jako je význam. Je nám smutno po nerozděleném světě, toužíme po ztracené totalitě a naše touha roste s fragmentací světa, kterou spustila nová doba.

Henri: Správně.

(Z dětského pokoje je slyšet tichou muziku.)

Ines: Rox a Rouky!

Henri: Jak to, že ještě nespí?

Soňa: Ke spánku ho přece nedonutíš. Zhasl světlo a poslouchá kazetu.

Ines: Je kouzelný. A velmi samostatný.

Soňa: Ano. Velmi samostatný.

Ines: Máte štěstí, to ti naši jsou schopni objevit se čtrnáctkrát za večer.

Henri: Arnošt je zcela autonomní. Dokonce příliš autonomní. Myslel bych, Soničko, že už by měl tu kazetu vypnout, co říkáš?

Soňa: *(vstává, k Ines)* Chcete se na něj podívat?

Ines: Ráda.

(Obě odcházejí.)

Hubert: A co vaše zplošťování hal?

Henri: Hotovo. Předložím článek ještě před koncem měsíce.

Hubert: Výborně. Ale přesto byste se měl podívat na Astro PH. Zda se mi, že jsem tam zahlédl zmínku o podobné publikaci. V A.P.J.

Henri: Máte pravdu. "On the flatness of galactic dark halos". Raoul Arestegui už mi to volal, já tady totiž nemám internet.

Hubert: To není moc daleko od vašeho tématu, že? Prosím vás, dejte už ty tyčinky pryč, je to mor.

Henri: Jen si berte, ještě jednou se omlouvám za to přijetí, bylo to trapné, ano, je to moje téma, momentálně zřejmě velká móda, byli to nějací Mexičani.

Hubert: Řekl bych, že se Mexičani v poslední době míchají do všeho.

Henri: Taky se mi zdá.

Hubert: Je to hodně nepříjemné?

Henri: Doufám, že ne. Neznám jejich přístup ani závěry. Raoul mi ještě bude volat. Je tu šance, že se budeme navzájem doplňovat.

Hubert: Ano, ano. Samozřejmě.

Henri: Důvěřujme mnohotvárnosti lidského mozku.

Hubert: Bravo.

Henri: Budu do svého článku muset zahrnout jejich výsledky. To je vlastně výhoda.

Hubert: Určitě! Jste ve formě, Henri.

Henri: Ano. Jsem unavený, ale ve formě.

Hubert: Tahle čtvrť je příjemná.

Henri: Ano, velmi.

Soňa: *(se vrací)* Chce s tebou mluvit.

Henri: Bylo by mi milejší, kdyby už spal.

Soňa: Ukazuje Ines svoje letiště a říká, žes ho ještě neviděl.

Henri: Omluvte mě na minutu, Huberte.

(Odchází. Hubert se okamžitě vrhne k Soně a snaží se ji přitáhnout k sobě.)

Hubert: V negligé a nenalíčená, doma, uprostřed osobních věcí, Soňo, chcete mě zničit?

Soňa: *(se směje a lehce se mu vymkne)* Vy jste se zbláznil...

Hubert: *(ji pronásleduje)* Jste vzrušující, Soňo, jste zranitelná, jste odzbrojující... Neběžel jsem k vám, já jsem letěl, přeskočil jsem den v kalendáři, obrátil jsem čas naruby, jen abych vás znovu našel...

Soňa: Vždyť jste mě viděl dvakrát v životě... Jste opilý...

Hubert: No a? Jednou by stačilo... *(zkouší ji políbit, nepovede se mu to, ona se směje a utíká, on ji chytí za ruku, hraje)* Znáte Severní moře? Před měsícem jsem byl v Turku, procházel jsem se bezútesnou krajinou a myslel jsem na ženu, kterou jsem krátce zahlédl u těch nešťastných Blochových... *(Soně se podaří vytrhnout se mu, ale on ji znovu chytí)*... chodil jsem podél chmurného moře, chodil jsem podél nízkých domů bez oken a stále jsem myslel na tu ženu... Henri má velké štěstí, Henri je velkolepý, Mexičani mu sebrali téma, ale on předstírá, že je mu jedno, že mu nezveřejní článek, nemohu pro něj nic udělat, miluji vaše oči...

Soňa: Mexičani?

Hubert: Mexičani.

Soňa: Jsou za dveřmi.

Hubert: Mexičani?

Soňa: *(se směje a nechá se chytit)* ... Můj syn, Henri, Ines...

Hubert: Celý svět je za dveřmi... Svět je vždycky na opačné straně dveří!...

(Políbí ji a ona se nebrání. Je slyšet hlasy Ines a Henriho. Soňa a Hubert se od sebe rychle odtrhnou.)

Ines: To dítě je rozený architekt.

Henri: Chce slanou tyčinku.

Hubert: *(vezme krabici)* Tady jsou, ty tyčinky budou má smrt!

Ines: Ale Huberte, přece mu nedají do postele krabici slaných tyčinek!

Henri: Ani jednou!

Soňa: Jen mu je dej, co na tom, na tyčinky neumře.

Henri: To mu mám dát celou krabici?

Hubert: Vždyť jsem jich tři čtvrtiny snědl.

Ines: *(k Henrimu, který se zvedá a bere krabici)* Děláte chybu, Henri.

Henri: Tak co mám dělat?!

Soňa: Dej mu jednu tyčinku.

Henri: Jednu jednou?

Hubert: Vždyť tam zbyly sotva dvě nebo tři.

Henri: Soňo, tak co mám udělat, než se zblázním?

Soňa: Dej mu, co zbylo a řekni mu, že je to naprosto výjimečné.

(Henri odchází)

Ines: Všechno mi vysvětlil. Postavil letištní nádraží...

Hubert: Terminál!

Ines: Ne, ne letištní nádraží.

Hubert: Tomu se říká terminál!

Ines: Já velmi dobře vím, co je to terminál, Huberte, ten malý postavil letištní nádraží, nádraží na letišti, nádraží s vlaky a kolejemi, které křižují silnice, není to terminál, je to letiště s letadly, kombinované se železničním nádražím, letištní nádraží!...

Henri: *(se vrací)* Byly tam dvě tyčinky.

Ines: Co Arnošt postavil? Letištní nádraží!

Henri: Ano. Letištní nádraží.

Hubert: No dobře, jen žádné rozčilování.

Henri: Kdo se rozčiluje? Spíše tady umřeme žízni. Dáte si koňak, Huberte?

Hubert: Děkuji, zůstanu u vína.

Henri: *(mu nalije)* Soňo?... Ines?... *(naplní všechny skleničky)*

(mlčení)

Hubert: Co dělají Blochovi? Vídáte je ještě?

Soňa: Měli doma potopu.

Hubert: Potopu?

Soňa: Ti lidé nad nimi odjížděli na dovolenou a jejich dítě ještě narychlo zalévalo svoje kytičky a zapomnělo zavřít kohoutek.

Henri: Francine zrovna nechala zrenovovat ložnici.

Soňa: A on se zrovna dostával z depresí.

Hubert: Chudák, on je depresivní.

Henri: Ano.

(pauza)

Hubert: Když jsem ho viděl naposledy, řekl jsem mu, Sergi, deprese je jako spirála, nikdo vám z ní nepomůže, nikdo pro vás nemůže nic udělat, jediná záchrana je vůle, ještě jednou vůle a zase vůle. To ho zničilo hned natřikrát. Povedlo se mi najít přesně tu větu, kterou jsem mu říkat neměl. Úplně ho to porazilo a jen se na mne vyděšeně díval.

Ines: Kdybych měla depresi a někdo mi říkal vůle, vůle, tak rovnou skočím z okna.

Soňa: Já taky.

Hubert: A co se v takovém případě dá říct? Ať uděláte, co uděláte, bude to špatně. Možná, že by měl člověk říct, výborně, příteli, klesáte závratnou rychlostí, váš náskok už hned tak někdo nedožene, poděkujte osudu, vždyť v říši nul vyznamenal právě vás. To jediné by se dalo říct.

(mlčení)

Henri: Měli bychom Blochovy někdy pozvat na večeři.

Soňa: Máš ještě nějaký veselý nápad?

(zvoní telefon, Henri ho zvedne)

Henri: ...O.K., slyším... *(k ostatním)* To je Raoul Arestegui...

(k Raoulovi) Ano...Ano...Souhlasím... Ano?... Ach tak!... Ne, ne, já jsem pojednával tři vnější galaxie...! Ani náhodou!... Jedna ku deseti... Tři ku čtyřem?... Dobře, výborně... Díky, Raoule, díky, teď s tebou nemůžu mluvit, mám tu návštěvu, uvidíme se v pondělí... Čau... *(položí sluchátko)*... "On the

flatness of milky way's dark halos"! Milky way! Oni pojednávají mlečnou dráhu!... A kosmické simulace udávají v poměru jedna ku dvěma! Můj poměr je jedna ku deseti! Popisují příklady na základě numerikálních modelů, našli tři ku čtyřem!

Hubert: Skvělé.

Henri: *(při vší skromnosti šíjí radostí)* Skvělé ne, ale cítím se mnohem líp. Pijme, přátelé, pijme! Ať žijí Mexičani! Ale vy nám tu umřete hlady, Soňo, kde jsou ty chipsy, miláčku? Měli jsme přece chipsy.

Soňa: Tady.

Henri: Aha, já jsem je neviděl. Chipsy s paprikou, božské. Ines?

Ines: Ne děkuji.

Henri: Huberte, dejte se do nich.

Hubert: *(nabere si chipsy a zvedá sklenici)* Na váš článek, Henri.

Henri: *(si s nim šťastně t'ukne)* On si ze mě sice utahuje, ale mně to nevadí.

Ines: *(připíjí mu)* Já tomu sice nerozumím, ale připojuji se!

Soňa: Připíjím ti a líbám tě, lásko!

Henri: Líbej mě, lásko, pozvedněme sklenice na hrdinu dnešního večera, na giganta, který tři roky nepublikoval a teď oslavuje svůj malý článek.

Soňa: Ty jsi ale ješitný!

Henri: To není ješitnost, Soňo, to je koketerie. Aby si naši přátelé nemysleli, že jsem při své úlevě ztratil smysl pro míru. *(pije. k Hubertovi)* Na našeho bosse!

Hubert: On si ze mě sice utahuje, ale mně to nevadí.

Soňa: Vy nejste boss? To by mě zklamalo.

Henri: Pozor, do finidorinského mýtu jsem ji zasvětil!

Hubert: To vidím.

Henri: Milky way! Proč mi to ten trouba neřekl hned! Já už jsem myslel na spirální galaxie, na eliptické galaxie... Mám pustit nějakou muziku?

Ines: Ano, muziku.

Soňa: Žádnou muziku, Henri!

Henri: Proč?

Hubert: Má pravdu, proč?

Henri: *(je nerozhodný, krátká pauza)* Ne, to byla hloupost, muziku pouštět nebudeme.

Ines: Proč nebudeme pouštět muziku?

Hubert: Není na to nálada, Ines.

Soňa: Vždyť si můžeme udělat hezký večer i bez muziky, ne?

Ines: Vypadáte najednou deprimovaně, Henri.

Henri: Nejsem deprimovaný.

Ines: Vaše dítě postavilo kouzelnou budovu a zítra ji zboří, v jeho světě, si člověk věci neponechává, nenechává si nic, ani sám sebe... *(pije)* Nalijte mi ještě, Henri, prosím, nějak jsem ztratila náladu, mám dokonce strach, abych vám nezkazila večer... Sníh vyrobil z papírových kapesníků, nad stavebními kostkami zuří orkány a bouře... a nad námi ... co je nad námi? Pomozte mi snít, vy, který žijete v takových výškách...

Henri: Nežiji ve výškách, Ines... Spíš vlastně hodně nízko, abych řekl pravdu.

Ines: Ano?

Henri: Vždyť to vidíte. Absurdní radost se změnila ve stejně
absurdní melancholii. Všechno je to jedno.

(krátká pauza)

Hubert: Abychom se vrátili k vašim záležitostem, Henri, pokud váš
článek vyjde do konce roku, vidím jako svou povinnost,
promluvit o vás v komisi.

Henri: Nejste mi přece ničím povinován, Huberte!

Soňa: Nepiješ trochu moc, Henri?

Hubert: Promluvím o vás, protože to potřebujete, Henri. Máte talent,
ale nejste bojovná povaha. Neovládáte strategické
schopnosti některých vašich kolegů. Kariéra, to je bojový
plán.

Henri: Když to takhle postavíte, je mi z toho na zvracení.

Hubert: Tak o vás promluvím, abych získal Soninu přízeň, mám totiž
dojem, že jí nejsem sympatický.

Ines: Asi si myslíš, že jsi vtipný, ale jsi jenom trapný.

Soňa: Elegantní by bylo, podpořit mého muže, aniž by o tom věděl.
Skrytě.

Hubert: Tak vidíte, že vám nejsem sympatický.

Henri: Dá si někdo poslední chipsy?

Hubert: Jen ho snězte, Henri.

(krátká pauza)

Henri: Miluju chipsy.

Hubert: Já jsem dnes zjistil, že mám moc rád slané tyčinky. Pamatuj
si to, Ines.

Henri: Ano, ano, právě jste prožil nejpodělanější večer svého života.

- Hubert: Rád bych porozuměl tomu návalu rozmrzelosti, Henri. Je to naše vina?
- Soňa: Henri chce, aby se věci stávaly a zároveň chce, aby se nestávaly. Chce mít úspěch a vzápětí ho mít nechce, chce být někým a nikým. Chtěl by být jako vy, Huberte a zároveň by chtěl být neschopným člověkem, chce, aby se mu pomáhalo, a chce být odmítnut. Takový je Henri, Huberte, přechází z radosti do melancholie a z melancholie do radosti, plný čínorodosti, vstává vždycky pravou nohou a život je pro něj plný očekávání, nepochybuje, že ho čeká Russelova nebo Nobelova cena, je personifikovanou euforií, a najednou, zcela bezdůvodně ochrne, trápí se a mučí, spěch a nedočkavost vystřídají pochyby a nejistota, nezměřitelná nejistota, někteří lidé jsou prostě do života vybaveni lépe a někteří hůře...
- Ines: Utíká mi oko na punčoše.
- Henri: Než začala pracovat pro kapitálovou společnost, byla advokátkou. Podle mého mínění by pro každého zločince vymohla zproštění viny.
- Hubert: Už bys měla tu skleničku odložit, Ines.
- Ines: Během dvou hodin jsem naprosto zvadla. Víte, že Huberta právě povolali do akademie věd?
- Hubert: Musíš to hned vytrubovat do světa?
- Ines: To nebylo zrovna moc zdvořilé, Huberte, řekla jsem to přece našim přátelům.
- Hubert: Našim přátelům je to fuk
- Soňa: Vašim přátelům, to není fuk, Huberte, vaši přátelé - to označení je možná trochu nadsazené - vaši přátelé udržují distanc, chtěli by se radovat s vámi, ale...

Henri: Samozřejmě se radují, bravo Huberte, co to zase povídá?

Soňa: Ano, radují se.

Henri: A jak se radujeme! Akademie, to je tedy parádní skok, Huberte! A takovou událost oslavujeme chipsy a slanými tyčinkami! Máme velkou radost, sice mě dnes večer na chvíli přepadl světabol, ale těším se s vámi z té nesmírné pocty, Huberte.

Hubert: Nesmírná pocta. Děkuji. *(vstává)* Ines, je pozdě, musíme se rozloučit. *(Ines vstává)* Promluvím o vás v komisi, Henri. Skrytě. Pošlete mi ten svůj článek, ještě než ho necháte posoudit.

Ines: Díky za krásný večer. Je na čase, abych zmizela. Ještě jedna sklenička a padla bych.

Hubert: Nashledanou, Soňo...

Soňa: Nashledanou...

(Odcházejí.)

(Soňa a Henri zůstanou sami.)

(Mlčení)

Henri: Spí?

Soňa: Vypadá to tak.

(Z dětského pokoje je slyšet muziku.)

K O N E C